

Leskinen Timo

20.11.2020

Liperin kunta
PL 20
83101

Vastinepyyntö

Vastine Ylämyllyn yleiskaavan muutoksen luonnoksesta saatuun palautteeseen

Lausunnot

Telia Finlahd Oyj

Ei huomautettavaa.

Metsäkeskus

Ei huomautettavaa.

20.11.2020

Pohjois-Karjan ELY-keskus

Viite / Hänvisning

Lausuntopyyntö 18.3.2020

Asia / Ärende

Lausunto Kononovinharjun osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta

Kaavan tavoitteena on muuttaa osayleiskaavaa siten, että se mahdollistaa asuinalueen toteuttamisen alueelle. Suunnittelussa huomioidaan ulkoilureittien säilyminen ja olevan infrastruktuurin hyödyntäminen sekä mahdollinen uusi katuyhteys Ylämyllyn eritasoliittymästä Jyrinkylään. Yleiskaavan muutoksella muutetaan nykyinen maa -ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta, asuinpienalojen alueeksi ja virkistysalueeksi. Alueelle rakennetaan infrastruktuuri alueen toteuttamisen yhteydessä.

Osayleiskaavan muutosta ohjaavassa maakuntakaavassa suunnittelualaue sijoittuu pääosin taajamatoimintojen alueelle (A). Lisäksi alue sijoittuu tärkeälle tai vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella (pv) ja arvokkaalle harju-tai moreenialueelle (ge-1). Alueen länsireunaan pohjois-eteläsuuntaisesti on osoitettu viheryhteystarve.

Kaavamuutosalue on rakentamaton metsäaluetta ja suurin osa alueesta on asemakaavoittamaton. Alueen eteläosassa oleva asemakaavoitettu alue on osoitettu lähivirkistys- ja katualueeksi ja pohjoisosassa asuinpienalojen korttelialueeksi sekä lähivirkistys- ja katualueeksi.

Kaava-alue sijoittuu Nuottilampi-Harinjärven maakunnallisesti arvokkaalle harjualueelle, jossa on maisema- ja luontoarvoja. Kaavamuutosalue on pääosin koivu- ja mäntyvaltaista tuoretta tai lehtomaista kangasta. Aiempien selvitysten mukaan harjualue poikkeaa kasvillisuustyypeiltään Jyrinkylän muista, karummista metsäalueista.

Nuottilammen itäpuolella oleva jyrkkärinteinen harjusuppa, jonka pohja on soistunut, on kaavaluonnokseen osoitettu luo -merkinnällä. Kaavaselostuksen mukaan alueelle laaditaan tarkentava luonto- ja maisemaselvitys keväällä 2020. Mahdollinen liito-oravan esiintyminen alueella tulee luontoselvityksessä selvittää. Luontoselvityksessä esille tulevat asiat tulee ottaa huomioon kaavaehdotuksessa.

Kononovinharjun kaavoittaminen rakentamiseen kiistämättä heikentää Jyrinkylän alueen virkistyskäyttämättöisyyksiä; alue on kaikkein laajin ja yhtenäisin vielä rakentamaton metsäalue Jyrinkylässä ja hyvin keskeisellä paikalla. Alueella on huomattava merkitys lähiluonto- ja liikuntakohteena paitsi alueen asukkaille myös

Jyrinkylän kouluille. Kaava-alueen halki kulkee suosittu ulkoilureitti, jonka sijainti on kaavaluonnoksessa siirretty vähemmän houkuttelevalle alueelle. Asuinalueisiin liittyvät viheralueet, viheryhteystarpeet ja ulkoilureitit, jotka tukevat lähivirkistystä, tulee kaavassa riittävällä tavalla ottaa huomioon. 2/ 2

Kaavan vaikutukset ovat hyvin dokumentoitu eikä niihin ole huomautettavaa.

Timo Korkalainen
Maankäytön johtava asiantuntija
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Tarja Pirinen
Maankäyttöasiantuntija
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
(SHe, HK-K)

Kaavanlaatijan vastine: Luontoselvityksessä esille tulleet seikat on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa. Virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet on huomioitu kaavaehdotuksessa sillä laajuudella kuin se on mahdollista kaavan tavoitteet huomioiden. Ratkaisu mahdollistaa edelleen ulkoilureitin jatkuvuuden ja riittävät ulkoilumahdollisuudet alueella, vaikka reittien toiminnallisuus hiukan kärsii ja ulkoiluun soveltuvien alueiden pinta-ala hiukan vähenee.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto**Kononovinharjun osayleiskaavan muutos sekä asemakaava ja asemakaavan muutos, kaavaluonnos, Liperi**

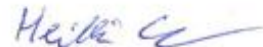
Liperin Ylämyllylle, Jyrinkylän Kononovinharjun alueen kaavamuutoksilla on tavoitteena mahdollistaa asuinrakentaminen ja tarvittaessa palveluiden rakentaminen alueelle. Kaavamuutoksella nykyinen maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta, on muutettu asuinpienalojen alueeksi ja virkistysalueeksi. Osayleiskaavaa ja asemakaavaa viedään eteenpäin yhtä aikaa.

Pohjois-Karjalan vaihemaakuntakaavoissa suunnittelualue sijoittuu taajamatoimintojen alueelle (A), arvokkaalle harjualueelle (ge-1) ja pohjavesialueelle (pv). Lisäksi suunnittelualueelle on linjattu viheryhteystarve Ylämyllyn keskustan ja Pärnävaaran välillä. Käynnissä olevassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 ehdotuksessa alueelle on linjattu ohjeellinen/vaihtoehtoinen tie-/katulinjaus Ylämyllyn eritasoliittymän ja Jyrinkylän välille.

Maakuntaliitto on lausunut kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta joulukuussa 2019 ja esittänyt maakuntakaavamerkinnot huomiotavaksi kaavatyössä. Kaavaluonnoksessa viheryhteys on osoitettu ulkoilureittinä ja linjattu kiertämään asuinalue. Ohjeellinen/vaihtoehtoinen tie-/katuyhteys on osoitettu ohjeellinen/vaihtoehtoinen tielinjaus -merkinnällä. Maakuntaliitto pitää tehtyjä ratkaisuja hyvänä. Maakuntaliitto pitää myös hyvänä, että Jyrinkylän aluetta tiivistetään ja täydennetään järkevillä alueilla. Maakuntaliitolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavamuutoksen tai asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnoksiin.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Risto Poutiainen
maakuntajohtaja

Heikki Viinikka
maankäyttöasiantuntija

Kaavanlaatijan vastine: Ei huomautettavaa. Merkitään tiedoksi.

Puolustusvoimat**LIPERIN KONONOVINHARJUN ALUEEN ASEMA- JA OSAYLEISKAAVAMUUTOKSEN JA LAAJENNUKSEN KAAVALUONNOS****1 Taustaa**

Liperin kunta on pyytänyt viitteenä 6 olevalla viestillä Puolustusvoimien lausuntoa Kononovinharjun osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen sekä asemakaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnoksesta.

2 Puolustusvoimien lausunto

Kaavoitettava alue sijaitsee 1LOGR:n Ylämyllyn varaston läheisyydessä. Kaavamuutosten ei arvioida rajoittavan varaston toimintaa, joten kaavoituksen tässä vaiheessa ei tiedosteta sellaisia Puolustusvoimien erityistarpeita, jotka tulisi huomioida kaavoitusprosessissa.

3 Muuta

Maankaivu- ja rakennustöitä tehdessä tulee huomioida alueella ja sen läheisyydessä mahdollisesti kulkevat puolustusvoimien kaapelilinjat. Linjojen sijainti tulee selvittää vähintään kymmenen (10) työpäivää ennen aiottua rakentamista.

Puolustusvoimien kaapelin näyttö tulee tilata Johtotieto Oy:ltä. Johtotieto Oy neuvoo kaivajia ja rakentajia.

Kaapelinäyttöjen yhteystiedot:

Johtotieto Oy

Johtotieto Oy
Seutulantie 3-5 B
04410 Järvenpää
Puhelin 0800 12600
info@johtotieto.fi
<https://johtotietopankki.fi>

Lisätietoja antaa kiinteistöpäällikkö, DI Kari Ponkilainen p. 0299 573 262.

Rykmentin komentaja
Eversti Vesa Happonen

Osastopäällikkö
Komentaja Vesa Aalto

Kaavanlaatijan vastine: Ei huomautettavaa. merkitään tiedoksi.

Pohjois-Savon ELY-keskus**Kononovinharjun osayleiskaavan ja asemakaavan luonnokset**

Liperin kunta on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta lausuntoa Kononovinharjun osayleiskaavan muutoksen ja asemakaavan luonnoksista. Osayleiskaavamuutoksen kanssa yhtäaikaisesti viedään eteenpäin alueen asemakaavamuutoksen laadintaa. Kaavojen tarkoituksena on mahdollistaa nykyinen osayleiskaavan mukainen maa- ja metsätalousalue asuinpienalojen alueeksi ja virkistysalueeksi. Samalla varaudutaan uuden katuyhteyden toteuttamiseen suunnitellulta Ylämyllyn eritasoliittymältä Kononovintielle.

Kaavojen osalta on pidetty aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 31.10.2019.

Osayleiskaavassa uusi katulinjaus on osoitettu ohjeellisena/vaihtoehtoisena tielinjauksena, jonka yhteyteen on osoitettu myös uusi kevyen liikenteen reitti. Asemakaavassa on osoitettu riittävä katualueen aluevaraus em. väylätarpeita varten. Asemakaavan selostuksessa on laskettu suunnittelualueen liikenteen tuotos ja arvioitu liikenteen suuntautumista nykytilanteessa. Myös uuden katuyhteyden toteutumisen vaikutuksia liikenteen suuntautumiseen on pyritty hieman arvioimaan.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue huomauttaa, että mikäli uusi katuyhteys Ylämyllyn eritasoliittymältä Kononovintielle toteutetaan, aiheuttaa liikenteen lisääntyminen nyt kaavoitettavalla alueella kenties vähäistä suurempaa melun lisääntymistä. Tämä tulee huomioida lähinnä Kononovintietä sijaitsevien tonttien rakentamisessa ja mahdollisesti asemakaavamääräyksissä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on ratkaissut Liikennejärjestelmäasiantuntija Henri Heikura.

Kaavanlaatijan vastine: Mikäli uusi tieyhteys toteutuu, tulee osa Jyrinkylälle tulevasta liikenteestä siirtymään uudelle tie linjalle. Osa liikenteestä tulee käyttämään edelleen vanhaa yhteyttä. Koska liikenne virta tulee jakaantumaan, melutasot eivät nouse korkeiksi alhaisilla nopeuksilla. Yleiskaavassa tuleva uusi rakentaminen on pääsääntöisesti osoitettu hiukan etäämmälle kadusta. Yleiskaavassa asiaa ei tarvitse huomioida esitettyä tarkemmin. Asiaa tulee tutkia tarkemmin asemakaavaratkaisussa.

Pohjois-Karjalan Museo

Viite Lausuntopyyntö 18.3.2020

Asia **LIPERI, Kononovinharjun asemakaavan muutoksen ja laajennuksen sekä osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnos**

Liperin kunta pyytää Pohjois-Karjalan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Kononovinharjun asemakaavan muutoksen ja laajennuksen sekä osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnoksiin. Kaavaratkaisun tavoitteena on tiivistää yhdyskuntarakennetta ja osoittaa alueelle pientaloasutusta sillä täten vältetään kokonaan uusien alueiden rakennuskäyttöön ottaminen.

Museovirasto on hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan laatimassa lausunnossaan (MV298/05.02.00/2019) todennut, että alueella on kaavoituksen yhteydessä toteutettava arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi, jonka tulokset on tuotava esiin kaavaselostuksessa. Liperin kunta on vastineessaan (12.2.2020) todennut, että kaava-alueen arkeologinen kulttuuriperintö selvitetään kevään 2020 kuluessa ja inventoinnin tulokset huomioidaan kaavassa. Asia on todettu myös osayleiskaavamuutoksen ja asemakaavan muutoksen kaavaselostuksissa.

Tämän vuoksi Pohjois-Karjalan alueellisella vastuumuseolla ei ole kaavasuunnitelman luonnosvaiheeseen erityistä kommentoitavaa. Museo kuitenkin huomauttaa, että Joensuun museot on 1.1.2020 voimaantulleen uuden museolain mukaisesti nimitetty Pohjois-Karjalan alueelliseksi vastuumuseoksi ja se vastaa jatkossa niin toimialueensa arkeologisen kulttuuriperinnön kuin rakennetun kulttuuriympäristön asiantuntijatehtävistä. Tämän vuoksi tulee kaavaselostusten *Osalliset* kohdista poistaa kohta *Museovirasto* ja korvata se kohdalla *Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo*.

Museonjohtaja

Tarja Raninen-Siiskonen

Arkeologi

Ville Hakamäki

Kaavanlaatijan vastine: Täydennetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Mielipiteet

Mielipide 1

Liperin kunnan 18.3. ja 19.3.2020 julkaisemaan Kononovinharjun asema- ja osayleiskaavaan liittyy lukuisia luontoarvoihin, virkistyskäyttöön, kaavoituksen puutteellisuuteen ja kunnan (Suomen) taloustilanteeseen vaikuttavia seikkoja, jotka on uudelleenarvioitava ennen lopullisten Kononovinharjun koskevien päätösten tekoa.

1. Tällä hetkellä voimassa olevassa Ylämyllyn osayleiskaavassa Kononovinharjun alue on kirjattu tärkeäksi pohjavesialueeksi, arvokkaaksi harjualueeksi, arvokkaaksi luontokohteeksi ja ulkoilureitiksi. Suunnittelussa nyt kommentoitavana olevassa kaavaehdotuksessa sanotaan "harjun yläosan leveys noin 100 metriä mikä mahdollistaa yhden kadun, jonka molemmilla puolilla on rakentamista." Kaavaluonnoksessa otetaan siis tämä arvokkaaksi todettu harjualue kokonaisuudessaan asuinkäyttöön. Kaavaluonnoksen toteutuminen merkitsee luontoarvojen kohdalta ainutlaatuisen alueen tuhoamista. Hienoa ja Jyrin asukkaiden vilkkaasti käyttämä harjualue ei siis kaavaluonnoksessa pyritä säilyttämään, se tuhotaan.

Kommentoitavassa asema- ja osayleiskaavaluonnoksessa esitetystä karttapohjasta on aluetta tuntemattomalle ja pelkkään karttaan luottavalle huonosti karttamerkintöjä ymmärtävälle se harhaanjohtava puoli, että karttaluonnokseen on kyllä merkattu ge-merkinnällä (arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma) ja pv-merkinnällä (tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue) alueita, jotka eivät todellisuudessa maastossa karttamerkintää vastaa: ge-harjumerkintä löytyy karttaluonnoksessa muun muassa alueen alavimmasta kohdasta Nuottilammen yläpuoliselta alueelta. Merkinnällä halutaan ilmeisesti vahvistaa kartassa jo muutenkin Nuottilammen yläpuolella sijaitsevan luonnonsuojelualueen merkitystä. Tai sitten merkinnällä halutaan luoda virheellinen käsitys säilyvästä harjualueesta. Kaavan toteuttaminen tuhoaa alueen merkittävimmän luontoarvon — harjun — karttamerkinnästä huolimatta.

2. Kaavaselostuksessa mainitaan sivulla 5 "Suomen metsäkeskukselta saadun tiedon perusteella suunnittelualueelle sijoittuu yksi liito-oravan havaintopiste." Maa ja metsätalousministeriön ohjaama Metsäkeskus kertoo nettisivuillaan (www.metsakeskus.fi), että liito-oravan pesäpuiden ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on laissa kielletty. Metsäkeskuksen sivuston mukaan liito-oravakoiraan reviiiri voi olla jopa 60 hehtaaria. Kononovinharjulla on liito-oravalle sopivaa vanhaa haapametsää, tosin kaavan myötä tuo alue menetettäisiin. Odotan kunnan toimivan vastuullisesti lakia noudattaen ja selvittävän huolellisesti mahdollisen liito-oravien esiintymisen Kononovinharjun alueella.

3. Kononovinharjun asema- ja osayleiskaava koskee koko Jyrin alueella ainutlaatuista vielä jäljellä olevaa yhtenäistä virkistyskäytössä olevaa metsäaluetta. Alue tarjoaa ulkoilijalle hämmästyttävän monipuolisen luontokohteen: vanhasta jylhästä metsästä nuoreen lehtomaiseen maisemaan ulottuvan luonnon kirjon. Alueen korkeuserot tekevät ulkoilureitistä mielenkiintoisen ja tarjoavat luonnon kauneudellaan virkistysmahdollisuuksia, joita Jyrin alueella ei ole muualla tavoitettavissa.

Tavoitettavuus virkistyskäyttöä ajatellen on Kononovinharjun alueen keskeinen etu. Kononovinharjun metsä sijaitsee karttaa katsoen jo nyt Jyrin sylissä, keskellä Jyrin asuinalueita. Liperin kunta on Ylämyllyn lampien osayleiskaavaa kehittäessään suunnitellut voimakasta asuinrakentamista Sompalammen ja Nuottilammen väliselle alueelle. Tämän suunnitelman toteutuessa Kononovinharjun alue

20.11.2020

muodostaa luontevan, helposti tavoitettavan maastoltaan monipuolisen ulkoilualueen vieläkin suu-remmalle Jyrissä asuvalle väestölle. Kaavaselostusluonnoksessa esitetään hämärtävästi Pärnävaaran ulkoilualueiden sijaitsevan ”suhteellisen lähellä” ja Pärnävaaraan alueen täten täyttävän alueen asukkaiden ulkoilutarpeet. Todellisuudessa välimatka vaikkapa myös tällä hetkellä luonnosvaiheessa olevalta Nuottilammen asemakaava-alueelta Pärnävaaralle alkaa olla tavalliselle ulkoilijalle jo sellainen, että siirtymä on tehtävä autolla.

Keskeisen virkistysalueen tuhoaminen on lyhytnäköistä. Yksi Jyrin vetovoimatekijäitä on ollut luonnon läheisyys. Kononovinharjun rakentamisen myötä Jyrissä ei ole enää asukkailleen rakentamaton luontoa. Metsämaiseman terveysvaikutuksista ihmisten fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen ja jaksamiseen on viime vuosina saatu kiistatonta tutkimustietoa. Voidaan puhua jopa terveysmet-sästä ja alueen keuhkoista — viheralue tai viherkaista ei tällaista myönteistä vaikutusta ulkoilijalle tarjoa.

4. Asema- ja osayleiskaavaluonnoksessa ulkoilureitti on siirretty harjun laelta lähemmäs alueen länsireunaa kohti entistä varuskunta-aikaista jäteveden laskualuetta. Kononovintien kohdalla ulkoilureitti katkeaa. Onko ajatus, että ulkoilija jatkaa matkaansa jalkateitä pitkin? Kesällä tämä tietysti on mahdollista, mutta minne siirtyy harjun laella kulkenut hiihtolatu, joka on yhdistänyt Pärnävaaran latualueen aina Honkalammen latureitteihin? Maisema-arvoiltaan uuteen paikkaan siirretty ulkoilureitti ei yllä lähellekään nykyistä, ja talviaikaan useat katujen ylitykset muodostavat latuverkostoa käyttävälle hiihtäjälle vaarallisia teiden ylityksiä.

5. Kononovinharjun alueen asemakaava ja asemakaavan muutos edustaa valitettavasti viime vuosina Liperissä tavaksi tullutta ”postimerkkikaavoittamista”: Suunnittelusta puuttuu alueen laaja tarkastelu niin maantieteellisesti kuin pitemmällä aikajänteelläkin. Jyrissä asuvan on ollut vaikea pysyä mukana muuttuvissa suunnitelmissa, esimerkiksi vielä muutama vuosi sitten Ylämyllyn uuden yläkoulun

suunnittelun alkuvaiheessa alueen asukkaille syntyi käsitys, että suunnitelmissa on vaihtoehtoinen tielinjaus Jyrin alueelle rautatien ja Nuottilammen välistä. Nyt tämän luonnosvaiheessa olevan Kononovinharjun asemakaavamuutoksen yhteydessä ikään kuin vahingossa paljastui, että uutta tielinjausta suunnitellaankin Nuottilammen ja Harinjärven välisen kannaksen kautta! Asemakaavan luonnoskarttaa katsoessa voi vain ihmetellä, minne Kononovintie on menossa? Onko tie jatkumassa Kononovinkaivannon suojelualueelle? Ilmeisesti Kononovintie olisi osa tätä tulevaa uutta tielinjausta. Aikooko kunta siis tuhota Kononovinkaivannon suojellun alueen?

Tien tekeminen Kononovinkaivannon ylitse vaatii alueen suurten korkeuserojen vuoksi valtavaa pengertämistä — mahdollisesti jopa siltaa. Erittäin kallis reitti ja alueen kannalta tuhoisa, sillä niin suuri maisemallinen muutos näkyy ja kuuluu esteettä niin Kononovinkaivannon suojelualueelle kuin Nuottilammen pohjoispuoliselle Luonnonsuojelualueellekin. Kaavaluonnoksessa olevan uuden kadun, Partiopolun, ja sen varteen rakennettavien talojen kummallakin puolella on kaavassakin näkyviä luontokohteita - onko kunnalla todella niin suuri tonttipula, että tällainen luontokohde kannattaa muutamien talojen takia tuhota.

Kononovinharjun asemakaava on kunnan taholta hirvittävä loukkaus niitä rakentajaperheitä kohtaan, jotka ovat juuri rakentamiaan taloja Kononovintien varressa viimeistelemissä. Näillä lähelle entistä varuskunnan ampumarata—aluetta omakotitalonsa rakentaneille ei varmaan kunnan taholta tonttikauppojen yhteydessä mainittu, että muutaman vuoden kuluttua koko Jyriin tuleva autoliikenne ohjautuu Ylämyllyn uudesta eritasoliittymästä oman kotikatunne kautta. Hyvästi turvallinen luonnonläheinen lapsiarki! Voiko kunta tällä tavalla kunnalta tontin ostaneita vielä nykyään kohdella? Tämäkin vain osoittaa, että Liperin kunnasta on puuttunut ja valitettavasti näyttää edel-

20.11.2020

leen puuttuvan laaja yleiskaavatasolla tapahtuva taajamarakenteen n puuttuvan laaja yleiskaavatasolla tapahtuva taajamarakenteen suunnittelu. Tosin nythän vielä ei olisi myöhäistä estää tätä virhettä

Liperin kunnan on keskeytettävä Kononovinharjun alueen asemakaava ja asemakaavan muutos -hanke ja aloitettava laaja koko Ylämyllyn aluetta pitkälle tulevaisuuteen palveleva kaavauudistus yleiskaavatasolla ja tehtävä seikkaperäinen tulevaisuuteen katsova taajamarakenteen selvitys aluetta koskien. Nyt luonnosvaiheessa olevassa kaavaluonnoksessa ei ole otettu huomioon luontoarvoja. Alueen tieverkoston vaihtoehtoisista linjauksista on laadittava kustannuskriittinen vertailu. Vaihtoehtojen varmistamiseksi kunnan on otettava tarkasteluun muutaman vuoden takainen tielinjauksivaihtoehto Jyrin alueelle rautatien ja Nuottilammen välistä. Tämän mahdollisuuden varmistamiseksi kunnan on aloitettava välittömästi Pohjois- Karjalan ELY-keskuksen kanssa viranomaisneuvottelut Nuottilammen luonnosuojelualueen sekä Jaamankankaan soiden suojeluohjelmaan kuuluvan suoalueen suojelun tarpeesta ja tarkoituksesta - onko suojelutarve yhä ajankohtainen. Tarkastelussa on verrattava kahta suojeltua aluetta, Kononovinkaivantoa ja rautatien varressa olevaa suota, kumpaa reittiä käyttäen Jyrin alueelle voidaan rakentaa turvallinen ja sujuva liikenneyhteys. Kumpi alue on ainutlaatuisempi ja kumpi on harkiten tielinjauksen käytettävissä - vai onko Patteristontie tulevaisuudessakin ainoa mahdollinen liikenneyhteys Jyriin. Jyrin alueella toimivien koulujen ja päiväkotien tarve opetuksellisesti ja virkistyksestä Kononovinharjun lähimetsään on myös selvitettävä ennen Kononovinharjun kaavoittamista.

6. Vallitsevassa koronaepidemian aiheuttamassa taloustilanteessa pidän kuntalaisena Kononovinharjun asemakaavan jatkamista suorastaan pöyristyttävänä. Jyrin alueelle ei kohdistunut ennen koronaepidemiaakaan merkittävää tonttipainetta. Nyt voimme varmaksi todeta, että omakotirakentaminen hidastuu entisestään tuleviksi vuosiksi. Pohjois-Karjalan ikärakennekin aiheuttaa sen, että potentiaalisten alueelle rakentamista suunnittelevien määrä pienenee. Kunnalla ei siis ole mitään tarvetta kiirehtiä ja pyrkiä kaavoittamaan asuinrakentamiseen Kononovinharjulla omistamaansa aluetta. Kunnalla on tarjota hiljenevää kysyntää vastaava tonttimäärä ilman Kononovinharjun uhraamistakin jo tällä hetkellä esimerkiksi Honkalammen tiivistyvällä asuinalueella. Liperin kunta pysyy kaikessa rauhassa suunnitellusti valmistautua ottamaan asuinrakentamiseen ensin maantieteellisesti keskeisemmällä paikalla sijaitseva Mattisenlahdentien ja Lahdensuontien välinen alue, mikä tyydyttää asuinrakentamisen tarpeita vuosien ajan. Todennäköistä on sekin, että valtio joutuu talouselämää ylläpitääkseen tehostamaan työllisyyttä tukevia hankkeita. Valtio on jo antanut suunnittelurahaa Ylämyllyn eritasoliittymän rakentamiseen. Tästä eritasoliittymästä kunnan on luontevaa rakentaa tieyhteys uudelle Ylämyllyn lampien asuinalueelle — tämän alueen nopeutuvaan tonttitarjontaan kunnan kannattaa siis valmistautua jo hyvissä ajoin. Lampialueen kaavoituksessa on otettava huomioon Nuottilammen suojeltu pohjoispää ja Kononovinkaivannon suojelualue, eikä rakentamista tule ulottaa liian lähelle näitä suojelualueita. Mikäli kunta onnistuu neuvotteluissaan ELY-keskuksen kanssa rautatien varressa sijaitsevan suoalueen suojelun purkamisesta, voidaan eritasoliittymän yhteydessä rakentaa niin uusi helposti tavoitettava asuinalue, uusi turvallinen tieyhteys Jyrin kylään - ja säilyttää samalla alueen vetovoimaa vahvistava luontoarvoiltaan arvokas Kononovinharjun alue.

Edellä esiin tuotujen seikkojen perusteella uskon ja odotan, että Liperin kunta luopuu pyrkimyksensä ottaa Kononovinharjun alue asuinrakentamisen käyttöön.

Kaavanlaatijan vastine:

1. *Suunnittelualue on kokonaisuudessaan arvokasta harjualueutta ja pohjavesialuetta. Kaavan ge- ja pv-merkinnät on em. takia sijoitettu kaava-alueen reunalle. Asia tulee ilmi myös kaavaselostuksesta. Merkinnöillä ei ole pyritty harhauttamaan tai antamaan väärää kuvaa tilanteesta.*

Harjualue ei toki säily samalla tavoin luonnontilaisena, kuin se on nyt. Kaava ei kuitenkaan tuhoa harjua, kuten esim. maa-aineisten otto tuhoaisi sen. Rakennettaessa alueelle joudutaan katuja ja taloja rakennettaessa maanpintaa muokkaamaan, mutta se ei tuhoa harjumuodostelman geologiaa.

2. *Kesällä 2020 on alueella tehty luontoselvitys, jossa on myös selvitetty liito-oravan esiintyminen alueella. Kaavaluonnosta on muokattu selvityksen perusteella ja liito-oravan esiintyminen on huomioitu kaavaehdotuksessa riittäväillä merkinnöillä ja määräyksillä sekä rakennusalueita pienentämällä.*
3. *Asuinalueen kaavoittaminen ennestään virkistystoiminnassa olevalle metsäalueelle tulee pienentämään alueen virkistykseen käytettävää aluetta. Jyrinkylän ja sen ympäristön alueella on kuitenkin edelleen runsaasti lähivirkistysalueita sekä Pärnävaaran urheilualue. Jyrin alue on edelleen hyvin väljästi rakennettua ja alueelta löytyy laajoja viheralueita. Suunnittelualueen läpi kulkeva reitti on tarkoitus siirtää uuteen kohtaan, joten reitin käyttö ei esty kaavan toteuttamisen takia.*
4. *Kaavaluonnoksessa ulkoilureitti on siirretty harjun itärinteelle, josta se jatkuu Kononovintien suuntaisesti vanhalle reitille. Reitti ei katkea, mutta talvella tulee yksi uusi kadun ylitys ja yksi kevyenliikenteen ylitys lisää verrattuna vanhaan reittiin. Tältä osin reitin käytettävyys heikkenee talvella.*
5. *Muistuttaja on oikeassa siinä, että Ylämyllyn risteyksestä on pyritty saamaan suoraa yhteyttä Jyrinkylän alueelle yläkoulun kaavamuutosta laadittaessa. Silloinen yhteys on kuitenkin Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon perustelle todettu toteuttamiskelvottomaksi luonnonsuojelun alueen takia. Luonnonsuojelun alueen suojelua ei voida purkaa eikä pienentää aluetta.*

Ylämyllyn lampien osayleiskaavassa on osoitettu uusi tieliikenteen yhteystarve Ylämyllyn liittymästä Kononovinkaivannon alueelle. Eli suunnittelun alueen eteläpuolelle on tehty laaja yleiskaavallinen tarkastelu. Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 on myös hyväksytty yhteistaruverkintä. Siten asia ei ole täysin uusi. Nyt vireillä oleva yleiskaavan muutos on luonnollinen jatke aikaisemmin tehdyille kaavaratkaisuille.

Uusi yhteys sijoittuu Kononovinkaivannon suojelun alueen pohjoispuolelle eikä siten vaaranna suojelun alueen luontoarvoja, saati tuhoa niitä.

Kunnassa on tehty harkittu päätös alueen kaavoittamiseen asuinkäyttöön. Kunnassa on myös todettu, että Jyrin alue on sellainen, joka houkuttelee uusia rakentajia alueelle. Kunta on katsonut, että kokonaisuudessaan alueen kaavoittaminen on kunnan kannalta järkevä ratkaisu. Kunnan päätäjien tehtävänä on kehittää kuntaa ja pyrkiä tekemään ratkaisuja, jotka kokonaisuudessaan on kunnan ja kuntalaisten hyväksi. On toki valitettavaa, että uusien alueiden ottaminen rakentamiselle voi aiheuttaa haittaa ja mielipahaa osalle kuntalaisista.

6. *Liperin kunnan tulee kehittää maankäyttöä pitkällä aikajänteellä. Korona-tilanne me ohi ja tilanne tulee normalisoitumaan. Korona-tilalle on lisännyt omakotitalojen ja lomamökkien kysyntää keskusta-asumisen kustannuksella. Ihmiset haluavat muuttaa keskustoista väljemmille alueille.*

- 7. Viitaten vastineen kohtaan 5. kunta on tehnyt harkitun ratkaisun alueen kaavoittamisesta, jotta kunta pystyy vastaamaan laadukkailla tonteilla tontti kysyntään.*

Muistutuksessa ei ollut sellaisia asioita, joiden takia kaavaluonnosta tulisi muuttaa.

Mielipide 2:

Ylämyllyn/Jyrinkylän kaavoitukset

Huolestuttavalta näyttää uudet kaavoitussuunnitelmat. Jyrinkylän alueen ulkoilumahdollisuudet ovat huonontuneet jo vuosia, kun metsiä on kaadettu uusien talojen tieltä. Kononovin harjun talojen tieltä on lähtenyt jo yksi laavu ja uusien suunnitelmien mukaan toinen olisi lähdössä. Lisäksi uuden yläkoulun tieltä on hävitetty iso osa metsää ja osa Jyrinlenkin osuutta. Uusien suunnitelmien mukaan myös osittain Välikankaalla kulkeva Kinttupolku on vaarassa jäädä teollisuusalueen sekä asuinalueen alle. Jyrinkylää on mainostettu luonnon läheisenä asuinalueena. Sitä se ei enää ole eikä tule olemaan, mikäli nämä kaavamuutokset toteutetaan.

Miten käy Kirkkoniemen hiljentymispaikan? Aiotaanko sekkin tuhota rantatonttien vuoksi?

Liperin asukasmäärä on kääntynyt laskuun jo vuosien ajan, myynnissä on koko ajan useita omakotitaloja, rivitaloasuntoja sekä paritaloja ja jokunen kerrostaloasunto. 21.2.2020 myynnissä oli yhteensä 39 kohdetta, joista 6 oli täysin uusia tai valmistumassa olevia. Tilanne 13.4.2020, myytäviä kohteita 42. Myyntiajat osalla kohteista on verrattain pitkiä, jopa vuoden. Tuskin asukaslukua saadaan nostettua sillä, että Jyrinkylän ainoa vetonaula, luonto, tullaan tuhoamaan. Se on suurin syy, miksi ihmisiä Jyrinkylään hakeutuu asumaan. Joensuun läheisyys ja luonto ovat ne syyt miksi asukaita on.

Pohjois-Karjala on kokonaisuudessaan ikärakenteeltaan sellainen, että uusille taloille ei ole suurta kysyntää. Isot yritykset ovat yt-neuvotteluiden kourissa ja ihmisiä jää työttömäksi, joten ihmisillä ei ole myöskään varaa ostaa kalliita taloja. Heinäkuussa 2019 Pohjois-Karjalan alueella oli yli 10 000 työtöntä. Eläkeläiset eivät enää muuta omakotitaloihin eikä nuorilla lapsiperheillä ole varaa ostaa taloja, kun työllisyystilanne on heikko. Joensuussa opiskelevat varmasti lähtevät opintojen jälkeen Etelä-Suomeen, siellä kun töitä on vielä tarjolla. Korona tilanne vielä entisestään heikentää ihmisten mahdollisuuksia ostaa taloja, koska monet ovat lomautettuina ja pienet yritykset eivät selviä näistä poikkeusoloista.

En myöskään ymmärrä, miksi Jyrinkylää pitää laajentaa, kun kerran Liperin asukasluvu ja talojen kysyntä on viime vuosina hiipunut? Ei ole mitään järkeä yrittää survoa kaikkia Liperiläisiä yhdelle pienelle alueelle (Jyrinkylä), vaan pitäisi miettiä, miten muuten Liperin vetovoimaa voisi lisätä.

<https://www.metsa.fi/luonto-ja-terveys>

Luonnon vaikutus terveyteen on yleisesti tiedossa oleva asia, senkin vuoksi on todella surullista, että Liperin kunta haluaa tuhota kallisarvoista luontoa näin paljon. Ihmiset tarvitsevat luontoa ja virkistytymisalueita kodin lähelle. Mikäli nämä kaavamuutokset toteutuvat haluaisin saada konkreettisen vastauksen siihen, missä Jyrinkylän asukkaat voivat enää ulkoilla? Missä kulkevat jatkossa hiihtoladut? Missä on metsää, jossa ulkoilla koiran kanssa? Ei Pärnävaaran asfaltille voi lähteä koiran kanssa lenkille. Eikä valaistut, asfaltoidut reitit vastaa oikeaa metsää.

Kaavanlaatijan vastine: Mikäli mitään ei tehtäisi, ei nykyinen asukasluvun väheneminen ainakaan pienenesi. Asuinrakentamisen kysyntään vaikuttaa myös vanhojen asuntojen poistuminen asuinkäytöstä ja asumisväljyyden kasvaminen. Aktiivinen tonttipolitiikka ainakin mahdollistaa uusien asukkaiden saamisen kuntaan.

Kunnassa on tehty harkittu päätös alueen kaavoittamiseen asuinkäyttöön. Kunnassa on myös todettu, että Jyrin alue on sellainen, joka houkuttelee uusia rakentajia alueelle. Kunta on katsonut, että kokonaisuudessaan alueen kaavoittaminen on kunnan kannalta järkevä ratkaisu. Kunnan päättäjien tehtävänä on kehittää kuntaa ja pyrkiä tekemään ratkaisuja, jotka kokonaisuudessa on kunnan ja kuntalaisten hyväksi.

Vaikka virkistyskäyttöön soveltuva alue pienenee, jää Jyrinkylän alueelle edelleen runsaasti rakentamattomia virkistyskäyttöön soveltuvia alueita.

Muistutuksessa ei ole esitetty sellaista seikkaa, jonka takia kaavaluonnosta tulisi muuttaa.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Timo Leskinen
aluepäällikkö, DI